

יום חמישי השחור באשדוד: השוטרים התחבאו, והאלימות

כ צידו האחד של המיתר ניצבו ה' מורדים, לבנים בידיהם ואש בפייהם. 'נתגייס לצה"ל ונהרוס אתו מבסנים.' 'נשחוט כל שוטר שיעזו להתקרב אלינו.' 'נהרוס את כל העיר הזאת. את כל הארץ הזאת.'

מצד שני — במרחק בטוח — ניצבו כוחות המיטרה. בצומת קרובה להתפרצויות ניצב שוטר שניסה להתיר את פקקי התנועה שגרמו מחסומי המורדים — כאילו אינו יודע מה מתרחש מאות מטרים ספורים מאחוריו. כאשר הזעיק אותו אורח מבוהל, השיב במרירות: 'אני בחופשה שנתית. אתה לא רואה?'

שוטר אחר, בתחנת המיטרה, הגיב בצורה דומה: 'אם הפנתרים היו מתנהגים ככה, היינו מקבלים מומן הוראה לשחוט אותם. אבל לגרוזינים מותר. הם עולים חדשים. תסתכל על השוטרים, איך הם הולכים מבויישים.'

מהצד השלישי ניצבו אורחי אשדוד והמדינה כולה, נדהמים נוכח התפרצות האלימות המזועזעת — ונוכח אי-

אבנים | חמוש באבן בכל יד, מס' חנו גרוזיני זה לעבר הצ' לט. בתמונה משמאל: חבר מנסה להרגיעו.

המרד

הגרוזיני

גרוע מרוסיה? בגלל זה באנו לפה? 'אנחנו בארץ 14 חודש. יותר, אני לא רוצה להיות פה.' את עמדת המיטרה בפרשה הסביר פקד שלמה תורג'מן, מפקד מיטרת אשדוד: 'לא רצינו להגיב על המהומות בכוח מחשש לשפיכות-דמים. קיבלתי הוראות.' ומה בקשר לשפיכות-הדמים של אורחים עוברי-אורח, שנפגעו במהומות?

התערבותה של המיטרה לחיסולה. אברהם גוישן ספג מכות-רצח, כשניסה לעצור גרוזיני שהטיל אבן ברכב צבאי. מנחם שושני הוכה, וריכזו נפגע, כשניסה לעבור בכביש ליד המחסום שהקימו ה' מורדים. 'איפה המיטרה?' זעקו ה' פצועים. 'בשביל זה היינו צריכים אותם בארץ?'

מה שאירע באשדוד בצהרי יום החמישי שעבר, שייזכר בהיסטוריה בשם יום חמישי השחור, לא יימחה במהרה. הפצע שנקרע בגופה של ישראל יישאר טחוח זמן רב. כל נסיונות הטיטוש והסיוס לא ימחקו את העובדה המרירה: את מקום כינוי-הגנאי הישן, 'מרוקאים' — תססה עתה המילה, 'גרוזינים'. היה צורך בשנים ארוכות של חיים בצוותא, כדי למחות את כתם הגנאי של התואר מרוקאי. עתה, נולד תואר חדש — 'גרוזיני'.

אבא רופא,

הבן סבל

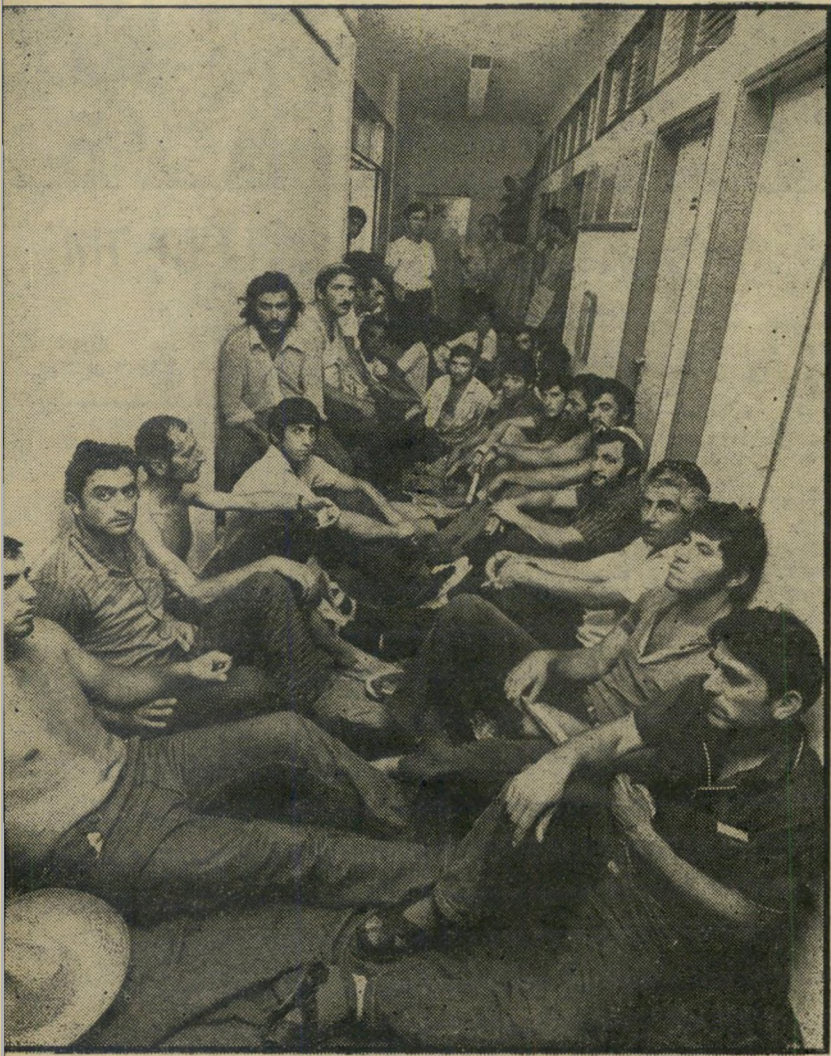
ל אחר שכונן המרד, אפשר היה לשמוע הסברים בשפע.

הסבירה שרה בוטרשווילי, אשתו של אחד משובתי הרעב: 'בעלי למד שלוש שנים כלכלה, באוניברסיטה ברוסיה. כאן, הוא לא יכול להמשיך ללמוד. כאן צריך כסף בשביל ללמוד. ברוסיה לומדים בחינם. טוב, ללמוד — לא נותנים. אז צריך לעבוד, נכון?'

'אבל גם לעבוד לא נותנים. אבא של בעלי — רופא, ובעלי היה צריך ללכת לעבוד בנמל. אבל מה? לוקחים מה שיש. או אחרי שהוא עבד בנמל עשרה חודשים — פיטרו אותו. 'למה? אצלנו ברוסיה, אם בן-אדם עובד בסדר, לא מפטרים אותו. סה יותר

פנו דרך! שניים מפעילי מרד הגרוזינים מפנים דרך, מבעד למחסום של חבריהם, לארץ טובים שהוביל ילדים בדרך לאשדוד.

הרעבים | שובתי-הרעב בפעולה. במחאה על שפוטרו מעבודתם בנמל-אשדוד, נהרו 34 הגרוזינים אל בניין מועצת-הפועלים במרכז העיר, התיישבו ופתחו בשביתת-הרעב שהציתה את האש בעיר הנמל הדרומית. לאורך המסדרון,